

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการต่อต้านการทุจริตของ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF ANTI-CORRUPTION AMONG STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS*

ประसार ศรีพงษ์เพลิด**

(วันที่รับบทความ: 2 ธันวาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 10 เมษายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 17 เมษายน 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1-4 จำนวน 5 แห่ง ปีการศึกษา 2567 ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1,041 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21 – 0.67 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 การวิเคราะห์องค์ประกอบในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา พบ 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม 2) การระงับและการไม่ทนต่อการทุจริต 3) การมีจิตพอเพียงด้านทุจริต มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมี ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1.89 df=1, p=.17, ค่า GFI=1.00 ค่า AGFI=0.99, ค่า RMSEA=0.03, ค่า SRMR=0.02 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51–0.66 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า โมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตสามารถวัดองค์ประกอบของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาได้

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน, การต่อต้านการทุจริต, นักศึกษา

* บทความนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม จากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2567

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อีเมล: samsri146@gmail.com

A CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS OF ANTI-CORRUPTION AMONG STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS*

PRASARN SRIPONGPLERD**

(Received: December 2, 2024; Revised: April 10, 2025; Accepted: April 17, 2025)

ABSTRACT

This research aimed to analyze the confirmatory factors of anti-corruption among students in higher education institutions. The sample consisted of 1,041 undergraduate students in their first to fourth years at five higher education institutions in the academic year 2024, obtained using a multi-stage random sampling. The instrument used in this research was the anti-corruption questionnaire for students in higher education institutions. It was a 5-level rating scale with 25 items. The discrimination power of each item was between 0.21 and 0.67, and the reliability was 0.82. This factor analysis used confirmatory factor analysis. The research results revealed that the factor analysis of students' anti-corruption found 3 factors: 1) distinguishing personal and public interests, 2) shame and intolerance of corruption, and 3) sufficient mindset to resist corruption, which was consistent with the empirical data, with a Chi-square value of 1.89, $df=1$, $p=.17$, GFI = 1.00, AGFI = 0.99, RMSEA = 0.03, SRMR = 0.02, with standardized factor loadings between 0.51 and 0.66, and all factors were statistically significant at the .05 level, indicating that the anti-corruption measurement model can measure the factors of students' anti-corruption.

Keywords: Confirmatory Factor Analysis, Anti-Corruption, University Student

* This project is funded by National Research Council of Thailand (NRCT)**

** Assistant Professor of Social Studies, Faculty of Education and Human Development, Roi-et Rajabhat University.

e-mail: sarnsr146@gmail.com

บทนำ

ปัญหาการคอร์รัปชันหรือการทุจริต และความประพฤติที่มีขอบในประเทศไทยนั้นไม่ใช่เรื่องใหม่ หากแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและมีมาทุกยุค ทุกสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นเสมือนโรคระบาดที่เป็นปัญหาในบรรดาประเทศที่กำลังพัฒนา และเป็นปัญหาสำคัญที่ แก้ไขได้ยากประการหนึ่งของประเทศ เหตุการณ์เหล่านี้ได้นำความเสียหายมาสู่ประเทศไทย อย่างรุนแรง นานาประเทศขาดความไว้วางใจ และการทุจริตขยายเป็นวงกว้างขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง รวมทั้งมีความซับซ้อนจนยากแก่การแก้ไข ปัญหาให้หมดไปจากสังคมไทยจากดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) จัดทำโดยองค์กรโปร่งใสนานาชาติ (TI) ผลการจัดอันดับพบว่า พ.ศ. 2566 ประเทศไทยได้คะแนน 35 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ในระดับโลก อันดับที่ 108 จากทั้งหมด 180 ประเทศ และอยู่อันดับที่ 4 ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (The National Anti-Corruption Commission., 2024) และจากผลสำรวจของศูนย์คุณธรรม พบว่า ในปี 2565 คุณธรรมของวัย 25-40 ปี ในไทยมีแนวโน้มลดลง คนไทยส่วนใหญ่มีคุณธรรมในระดับพอใช้ 65.3% ของกลุ่มตัวอย่างมีความพอเพียงในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด และ 51.1% มีคุณธรรมในด้านความสุจริตน้อยและควรปรับปรุง (Office of the National Economics and Social Development Council., 2024)

ที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอื่นๆ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมาโดยตลอด โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญที่มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ขับเคลื่อนขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 -2570) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) ผลักดันไปสู่การปฏิบัติและบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งภายในและภายนอก ควบคู่ไปกับการปลูกและปลูกจิตสำนึกวัฒนธรรมสุจริตให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทุกระดับ ทุกช่วงวัย ส่งเสริม สนับสนุนบทบาทของภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา : Anti-Corruption Education ซึ่งเนื้อหาสาระในแต่หลักสูตรประกอบด้วย 1) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และส่วนรวม 2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต 3) จิตพอเพียงด้านทุจริต 4) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อปลูกฝังและป้องกันการทุจริตไม่ให้เกิดขึ้น โดยเริ่มปลูกฝังผู้เรียนตั้งแต่ชั้นปฐมวัยจนถึงชั้นอุดมศึกษา (The National Anti-Corruption Commission., 2018)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เนื้อหาสาระทั้ง 4 ข้อดังกล่าวในหลักสูตรด้านทฤษฎีการศึกษา ถือว่าเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่จะช่วยป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่คนในสังคมไทย จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำเอาลักษณะการต่อต้านการทุจริตที่ปรากฏในหลักสูตรต่อต้านการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม 2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต 3) จิตพอเพียงด้านทุจริต (The National Anti-Corruption Commission., 2018) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาองค์ประกอบ เพราะเห็นว่าองค์ประกอบการต่อต้านการทุจริตทั้ง 3 ข้อนั้นเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่จะช่วยป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่คนในสังคมไทยควรได้รับการพัฒนาผ่านรูปแบบที่หลากหลายทั้งกระบวนการเรียนการสอน การฝึกอบรม เป็นต้น เพราะคุณธรรมไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่เรียนรู้และฝึกฝนได้ โดยเฉพาะการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต และจิตพอเพียงด้านทุจริต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่เยาวชนควรได้รับการพัฒนา และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตน้อยมาก และยังไม่มีแบบวัดการต่อต้านการทุจริตที่ชัดเจน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาสังกัดสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้เทคนิควิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้องค์ประกอบพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตที่ชัดเจน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่อาจารย์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาและหน่วยงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆในการนำไปประเมินพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตและสามารถนำไปประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

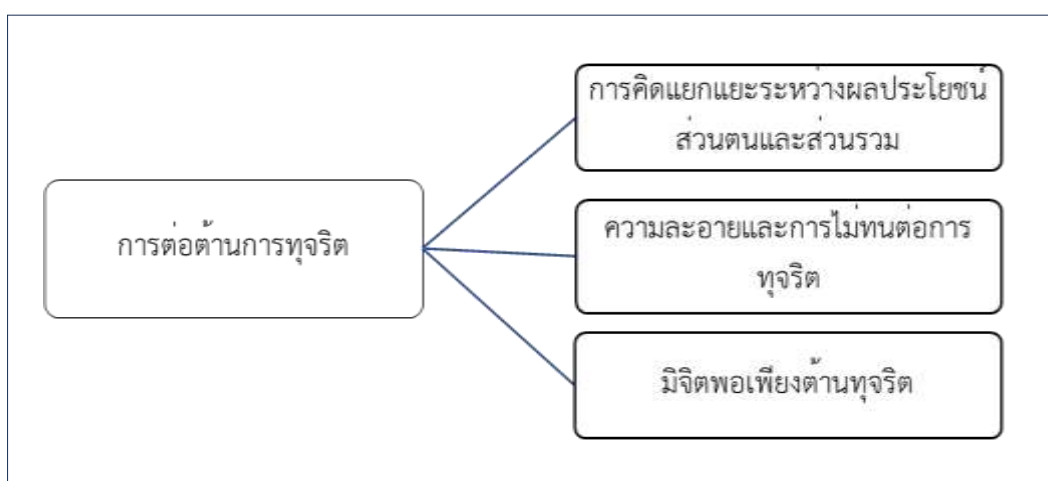
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาสังกัดสถาบันอุดมศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาสังกัดสถาบันอุดมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต ผู้วิจัยได้นำเอาลักษณะการต่อต้านการทุจริตที่ปรากฏในหลักสูตรต่อต้านการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม 2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต 3) STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต (The National Anti-Corruption Commission., 2018) มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาองค์ประกอบ

และได้ปรับปรุงตัวบ่งชี้จากงานวิจัยของ อชฌา ชื่นบุญ, ชุตินา แสงदारารัตน์ และชญารัตน์ บุญพุฒิก (Chuenboon, A., Saengdararat, C., and Bunputhikorn, C., 2018) และ วรณันท์ ใจมณีและศิริเดช สุชีวะ (Jaimanee, W. & Sujiva, S., 2023) มาปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของนักศึกษาในปัจจุบัน และบางข้อคำถามผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่เพื่อให้ครอบคลุมกับนิยามปฏิบัติการ มีเนื้อหาครอบคลุมตัวแปร เพราะเห็นว่าองค์ประกอบการต่อต้านการทุจริตทั้ง 3 ข้อนั้นเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่จะช่วยป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่คนในสังคมไทยควรได้รับการพัฒนาผ่านรูปแบบที่หลากหลายทั้ง กระบวนการเรียนการสอน การฝึกอบรม เป็นต้น และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตน้อยมาก และยังไม่มีแบบวัดการต่อต้านการทุจริตที่ชัดเจนดัง ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดองค์ประกอบต่อต้านการทุจริต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อตรวจสอบโครงสร้างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2567 ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งหมด 155 สถาบัน (Office of the Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation, 2024)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบของการต่อต้านการทุจริตด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2567 ชั้นปีละ 240 คน ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 แห่ง จำนวน 1,200 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

(Multi-stage Sampling) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของคอมรีและลี (Comrey & Lee, 2013) ที่ได้เสนอแนะว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 หรือมากกว่า 1,000 ราย ถือว่า ยอดเยี่ยม (Excellent)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ ตั้งแต่มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21 – 0.67 และมีความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ 0.82 ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งลิงก์ Google Form ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เลือกเฉพาะแบบวัดที่มีความสมบูรณ์จำนวน 1,041 ชุด ซึ่งมีจำนวนมากกว่าที่กำหนดไว้ และได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาตามกรอบแนวคิดกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5. จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการรับรองให้ดำเนินการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เอกสารรับรองเลขที่ 046/2567 เมื่อเดือนมิถุนายน 2567

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลโครงสร้างของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา พบว่า การต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.14–0.75 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการละอายและการไม่ทนต่อการทุจริตกับการมีจิตพอเพียงด้านทุจริต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.75 ส่วนการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมกับการละอายและการไม่ทนต่อการทุจริต มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.14

ส่วนผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาพบว่า องค์ประกอบไม่เป็นเมตริกซ์เอกลักษณะ แสดงว่า องค์ประกอบต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (Bartlett's Test: $\chi^2=1003.01$ df=3 p=.00) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบมีค่าไคเซอร์-ไมเยอร์-โอลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO) เท่ากับ 0.70 และความเพียงพอของกลุ่มการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยรวม (Measure of Sampling Adequacy: MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.69-0.71 แสดงว่า องค์ประกอบต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต่อไปได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา (n=1,041)

องค์ประกอบ	การคิดแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม	การละอายและ การไม่ทนต่อการ ทุจริต	การมีจิตพอเพียง ด้านทุจริต
การคิดแยกแยะ ผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ ส่วนรวม	1.00		
การละอายและ การไม่ทนต่อการ ทุจริต	0.14*	1.00	
การมีจิตพอเพียง ด้านทุจริต	0.31*	0.75*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=1003.01$ df=3 p=.00 KMO=0.70

Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.69-0.71

*p<.05

การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามาทำการทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : ค่าดัชนีความสอดคล้องและดัชนีเปรียบเทียบของโมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริต
ของนักศึกษา (n=1,041)

ดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติในโมเดล
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือสัดส่วน χ^2 / df ไม่เกิน 2.00	$\chi^2=1.89$ df=1 p=.17 1.89/1=1.89
GFI	มากกว่า 0.90	1.00
AGFI	มากกว่า 0.90	0.99
CFI	มากกว่า 0.95	1.00
RMSEA	น้อยกว่า 0.05	0.03
SRMR	น้อยกว่า 0.05	0.02

จากตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ในดัชนีกลุ่มสัมบูรณ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1.89 df=1, p=.17, ค่า GFI=1.00 ค่า AGFI=0.99, ค่า RMSEA=0.03, ค่า SRMR=0.02 ส่วนในดัชนีกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่า ค่า CFI=1.00 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตามสอดคล้อง พบว่า ค่าไค-สแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และดัชนีอื่น ๆ ยังชี้ให้เห็นโมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งการต่อต้านการทุจริต มี 3 องค์ประกอบได้แก่ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การละอายและการไม่ทนต่อการทุจริต และการมีจิตพอเพียงด้านทุจริตดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : ค่าความสอดคล้องของโมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา (n=1,041)

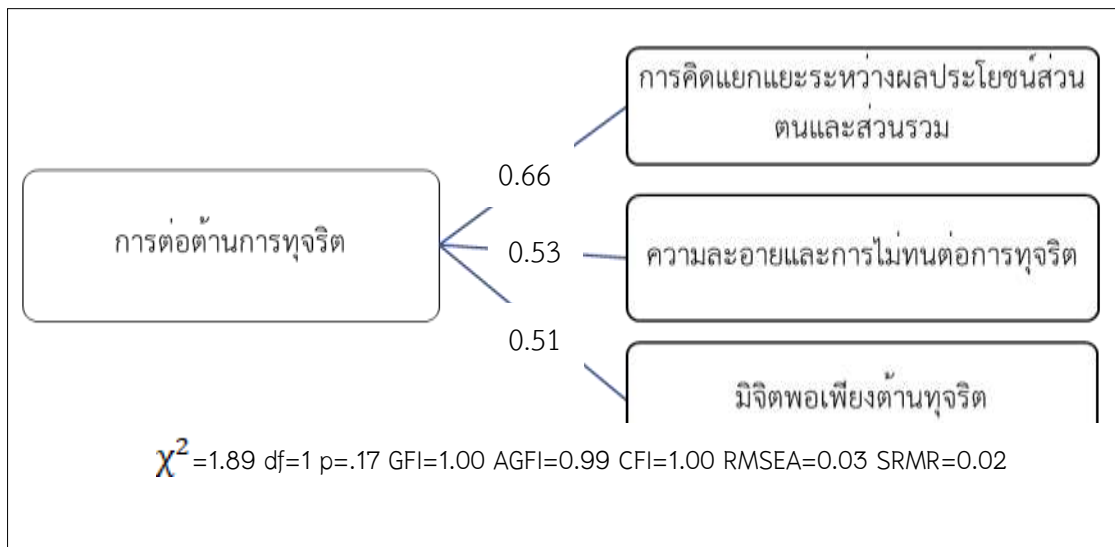
การต่อต้านการทุจริต	SC	SE	t	CR
การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	0.66	0.03	20.11*	0.43
การละอายและการไม่ทนต่อการทุจริต	0.53	0.04	13.95*	0.28
การมีจิตพอเพียงด้านทุจริต	0.51	0.04	13.68*	0.26

$$\chi^2=1.89 \text{ df}=1 \text{ p}=.17 \text{ GFI}=1.00 \text{ AGFI}=0.99 \text{ CFI}=1.00 \text{ RMSEA}=0.03 \text{ SRMR}=0.02$$

$$*p<.05$$

จากตารางที่ 3 พบว่า การต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51–0.66 ซึ่งทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.66 มีความแปรผันร่วมกับการต่อต้านการทุจริตระดับปานกลาง (ร้อยละ 43) รองลงมาคือ การละอายและการไม่ทนต่อการทุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.53 มีความแปรผัน

ร่วมกับการต่อต้านการทุจริตระดับต่ำ (ร้อยละ 28) ส่วนการมีจิตพอเพียงด้านทุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.51 มีความแปรผันร่วมกับการต่อต้านการทุจริตระดับต่ำ (ร้อยละ 26) ตามลำดับ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลการวัดการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการตรวจสอบโครงสร้างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า องค์ประกอบการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีองค์ประกอบการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษา 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม 2) การสะอาดและการไม่ทนต่อการทุจริต และ 3) การมีจิตพอเพียงด้านทุจริต โดยองค์ประกอบดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาโมเดลแบบวัดการต้านทุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของวันสนั่น ใจมณีและศิริเดช สุชีวะ (Jaimanee, W. & Sujiva, S., 2023) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบพบว่า มีค่าเป็นบวกทั้งหมด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.51–0.66 ทุกองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผ่านเกณฑ์การพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่เป็นบวกและเกินกว่า 0.03 จากเกณฑ์การพิจารณาของลัวิน สายยศและอังคณา สายยศ (Saiyot, L. & Saiyot, A., 2017) และควรพิจารณาตัดเลือกข้อคำถามให้ค่าน้ำหนักที่มีค่าใกล้เคียงกันเพราะข้อคำถามเหล่านั้นจะเป็นตัวบ่งบอกและสะท้อนให้เห็นว่าข้อคำถามชุดนั้นวัดสิ่งเดียวกันหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับอัลเลนและเยน (Allen & Yen, 2002) ได้อธิบายแนวคิดของการวิเคราะห์องค์ประกอบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละตัวจะแสดงถึงความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ถ้าค่าน้ำหนักในองค์ประกอบใดของแบบวัดมีค่าใกล้เคียงกันมากแสดงว่าแบบวัดชุดนั้นวัดสิ่งเดียวกันร่วมกัน และสอดคล้องกับศิริชัย กาญจนवासีและคณะ (Kanchanawasi, et al., 2016) ที่อธิบายว่าปัจจัยที่ส่งผล

ต่อความเที่ยงตรงของแบบวัดมาจากแหล่งที่สำคัญ 4 แหล่งด้วยกันคือ ปัจจัยจากแบบวัด ปัจจัยจากการตรวจให้คะแนน ปัจจัยจากผู้สอบ และปัจจัยจากเกณฑ์ที่ใช้อ้างอิง ในการศึกษาวิจัยองค์ประกอบสามารถอภิปรายผลแต่ละองค์ประกอบเรียงตามลำดับคะแนนน้ำหนักองค์ประกอบมากไปหาน้อยดังนี้

องค์ประกอบด้านการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.66 มีความแปรผันร่วมกับการต่อต้านการทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 43) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ที่ผ่านมามาตราครุฑได้มีนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยได้กำหนดมาตรการในด้านต่างๆ โดยเฉพาะ มาตรการด้านการปลูกจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริตผ่านการจัดการเรียนรู้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาแก่ผู้เรียนทุกระดับ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (2561) (Office of The National Anti-Corruption Commission, 2018) ได้จัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังและสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตให้สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตนสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตพอเพียงด้านทุจริต ละอาย และเกรงกลัวที่จะไม่ทุจริต และไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบผ่านสถาบันการศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ การศึกษา ตามอัธยาศัย และสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องได้จัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัยตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาขึ้น ดังนั้นเมื่อนักศึกษาได้รับการปลูกฝังการคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมผ่านหลักสูตรด้านทุจริตศึกษามายาวต่อเนื่องจึงทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและเกิดจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต มีวิธีคิดที่ถูกต้องเมื่อพบเจอสถานการณ์ทุจริตต่างๆ โดยสามารถแยกแยะระหว่างการทำที่เป็นผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ โชควรรกุล (Chokwarakul, K., 2018) ศึกษากลยุทธ์การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของกลุ่มนักศึกษา พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการต่อต้านการทุจริต คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการทุจริตมากขึ้นและพร้อมที่จะร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตในสังคมไทยและสอดคล้องกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(The National Anti-Corruption Commission and Office of the Basic Education Commission., 2018) ที่ได้ศึกษาพบว่า มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทุจริต 2) การมีจิตพอเพียง 3) การละอายต่อการทุจริต และ 4) การไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากนี้ การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มีความหมายที่คล้องกับคำว่า จิตสาธารณะ ที่แปลว่าการมีจิตยึดมั่นในผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ที่สถาบันการศึกษาทุกระดับได้มุ่งปลูกฝังจิตสาธารณะให้กับผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่องดังเช่นงานวิจัยของกาญจนา คำจตุติ (Damjutti, G., 2023) ที่ศึกษาการเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยมสุจริตและการต่อต้านการทุจริตของเยาวชนภายใต้แนวคิด “โตไปไม่โกง” พบว่า ด้านการมีจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก

องค์ประกอบด้านการละอายและการไม่ทนต่อการทุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.53 มีความแปรผันร่วมกับการต่อต้านการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 28) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษาที่มีจิตสำนึกเกิดการตื่นตัวต่อการที่ไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ เพราะการที่บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึก ของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ แล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้ การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษ การชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากมีการรวมตัว ของคนจำนวนมาก และสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบ ทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว จะทำให้เกิดสังคมที่น่าอยู่ และมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน (Office of The National Anti-Corruption Commission, 2018) สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ โชควรวกุล (Chokwarakul. K., 2018) กลยุทธ์การต่อต้าน การทุจริต ประการหนึ่ง คือ การให้เกิดการละอายต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ดีและสอดคล้องกับวันชัย เมธาอภินันท์ (Methaabhinan, W., 2020) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องการทุจริตในพระพุทธศาสนา พบว่า หิริโอตตปปะ (ความละอายเกรงกลัว) จะช่วยป้องกันการทุจริต

องค์ประกอบด้านการมีจิตพอเพียงด้านทุจริต มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.51 มีความแปรผันร่วมกับการต่อต้านทุจริตอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 26) ที่เป็นเช่นนี้ บ่อเกิดของการทุจริตคอร์รัปชันส่วนมากมาจากความโลภของบุคคล นั่นคือเป็นเพราะคนขาดความพอเพียงนั่นเอง เพราะความโลภเข้าครอบงำจิตใจ ความต้องการอยากได้มากเกินไปเกินความจำเป็น จึงนำไปสู่พฤติกรรมการแสวงหาทรัพย์สินในทางที่ไม่ถูกต้อง หากบุคคลตระหนักถึงความพอเพียง ความโลภก็จะไม่เกิดขึ้น จะช่วยลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้ ดังนั้นปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำเนินชีวิตทางสายกลาง การพึ่งตนเอง รู้จักประมาณตนอย่างมีเหตุผล อยู่บนพื้นฐานความรู้และคุณธรรมในการพิจารณา หากเรามีความพอเพียง เราจะไม่ทุจริต คดโกง ไม่ลักขโมยของ เปียดเบียนผู้อื่น ก็จะส่งผลให้ผู้อื่นไม่เดือดร้อน สังคมก็อยู่ได้อย่างปกติสุข สอดคล้องกับกับปิยะธิดา อภัยภักดิ์ (Apaipak, P., 2018) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการป้องกันการทุจริต คือ การบังคับใช้ มาตรการทางกฎหมาย การมีคุณธรรมของคนในสังคม เช่น การดำเนินการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงภายใต้บริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และจะ ช่วยให้ความโลภไม่สามารถเข้ามามีครอบงำจิตใจของคนในสังคมได้ ดังนั้นจิตพอเพียงด้านทุจริตจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการต่อต้านทุจริต

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการต่อต้านการทุจริตที่พบว่า องค์ประกอบของการต่อต้านการทุจริตประกอบด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ 1) การคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม 2) การละเอียดและการไม่ทนต่อการทุจริต และ 3) การมีจิตพอเพียงด้านทุจริตและพบความสอดคล้องของโมเดล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงนักศึกษาที่มีการต่อต้านการทุจริต ดังนั้นสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปออกแบบกิจกรรมหรือจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการต่อต้านการทุจริตให้ผู้เรียนได้

2. สถานการณ์การทุจริตในสังคมไทยยังมีความรุนแรงปรากฏให้เห็นตามสื่อต่างๆ เป็นระยะและสร้างความเสียหายให้กับประเทศอย่างมาก ดังนั้นสถาบันการศึกษาทุกระดับควรเร่งส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคคลทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดจิตสำนึกตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริต ตลอดจนเกิดความตื่นตัวพร้อมที่จะลุกขึ้นมาด้วยความกล้าหาญทางจริยธรรมที่จะไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในรูปแบบของการวิจัย เชิงทดลองโดยการพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมที่ส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ว่ามี ผลอย่างไรและมีความแตกต่างกันหรือไม่ในแต่ละสังกัด

References

- Allen, M. J., & Wendy, M. (2002). *Introduction to Measurement Theory*. Waveland Press, Long Grove .
- Apaipak, P. (2018). The Guidelines for Prevention and Suppression of the Corruption in the Government Agencies. *Chandakasem Rajabhat University Journal of Graduate School*, 13 (1), 1–12
- Chokwarakul, K. (2018). The Strategy of Anti-Corruption with Creating the Values of the Groups of Students in Chaiyaphum Province. *Journal of Humanities and Social Sciences Surin Rajabhat University*, 20(2) , 248–264
- Comrey, A.L. and Lee, H.B. (2013). *A First Course in Factor Analysis*. (2nd Edition). Psychology Press, Hove.
- Chuenboon, A., Saengdararat, C., & Bunpuhikorn, C. (2018). The comparison of intolerance and shame of corruption of students in Saint Louis College and Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. *Journal of Health and Health Management*, 4(1–2), 76–85

- Damjutti, K. (2023). Enhancing Honest Culture and Anti-Corruption to Youth under the Concept “No Cheating”. *The Journal of Sirindhornparidhat*, 24(1), 63–75
- Jaimanee, W., & Sujiva, S. (2023). Development of Anti-Corruption Scale for Primary Students References. *Journal of Education Measurement*, 40(107), 27–39
- Kanchanawasi, S., et al (2016). *Selection of appropriate statistics for research*. (7rd ed). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Methaabhinan, W. (2020). An Analysis Study of Misconduct in Buddhism. *Journal of Social Science Panyapat*, 2(2), 29–40.
- Office of The National Anti-Corruption Commission. (2018). *Youngster with Good Heart Curriculum*. Office Anti-Corruption Commission.
- Office Anti-Corruption Commission. (2024). *Corruption Perceptions Index (CPI)*. Available on <https://www.nacc.go.th/categorydetail/2018083118464105/20240130143633/> (retrieved 27 September 2024)
- Office of the Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. (2024). *Student numbers (bachelor’s degree level) in the academic year 2024*. Available on http://www.info.mua.go.th/information/show_all_statdata_table.php?data_show=2/ (retrieved 24 September 2024)
- Office of the National Economics and Social Development Council. (2024). *Moral Situation Report 2021*. Available on <https://www.tcijthai.com/news/2023/19/scoop/12999/> (retrieved 29 September 2024)
- The National Anti-Corruption Commission and Office of the Basic Education Commission. (2018). *Lesson Plan, additional subject: Anti-corruption” for Grade 6 primary school students*. The Office of the National Anti-Corruption Commission.
- The National Anti-Corruption Commission and Office of the Basic Education Commission. (2018). *office of the National Anti-Corruption Education Curriculum*. Ministry of Education.
- The National Anti-Corruption Commission. (2017). *National Anti-Corruption Strategy Phase 3 (2017 – 2021)*. Available on http://www.anticorruption.m-society.go.th/?page_id=1315. (retrieved 5 September 2024)
- Saiyot, L. & Saiyot, A., (2017). *Educational research techniques*. Bangkok: Suwiriyan.